

**ПРАВИЛНИК О РАДУ
ЕТИЧКИХ КОМИСИЈА И ОДБОРА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНУ ЕТИКУ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

(„Гласник Универзитета у Београду“ бр. 193/16, 199/17, 203/18 и 215/20)

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређења

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује састав, надлежност и начин рада органа и тела за вођење поступка утврђивања повреда Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду (у даљем тексту: Кодекс), као и мере за повреду Кодекса.

Сарадња са органима и телима

Члан 2.

(1) Органи и тела Универзитета у Београду (у даљем тексту: Универзитет) и његових чланица, као и чланови универзитетске заједнице, дужни су да сарађују са органима и телима из овог правилника и да им на њихов захтев достављају податке који су важни за одлучивање.

(2) У случају непоштовања обавезе из става 1. овог члана, против одговорних лица може бити покренут поступак за утврђивање повреде Кодекса.

Трошкови поступка

Члан 3.

(1) Поступак за утврђивање повреде Кодекса је бесплатан, а свака странка сноси своје трошкове.

(2) Члановима етичких комисија и Одбора за професионалну етику, Универзитет, односно факултет, обезбеђује правну помоћ и сноси трошкове поступка уколико против њих буде покренут поступак у вези са чланством, активностима и иступањем у тим телима.

II СASTAV И НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА И ТЕЛА

Члан 4.

(1) У поступку утврђивања повреда Кодекса и развоју етичких стандарда учествују декан, наставно-научно веће, етичке комисије, Одбор за професионалну етику и Сенат Универзитета (у даљем тексту: Сенат).

(2) Члан етичке комисије и Одбора за професионалну етику не може бити позван на одговорност због мишљења или става датог током разматрања предмета и доношења одлуке у поступку, осим уколико његовим поступањем нису остварена обележја неког законом предвиђеног кажњивог дела.

Састав етичке комисије

Члан 5.

(1) Председника и чланове етичке комисије именује наставно-научно веће на предлог декана, уз консултације са катедрама и студентским парламентом.

(2) Етичке комисије чланица имају најмање 5 чланова од којих су најмање 3 из реда сарадника и наставника, један студент и један запослени у стручној служби чланице по струци дипломирани правник. За сваког члана комисије именује се заменик.

(3) Мандат чланова етичке комисије траје четири године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје годину дана.

(4) Уколико члану комисије престане чланство у комисији пре истека мандата, наставно-научно веће је дужно да у року од 60 дана именује новог члана комисије. Мандат члана који је накнадно именован траје до истека мандата комисије.

(5) Етичка комисија даје мишљења поводом захтева за утврђивање повреде Кодекса (у даљем тексту: захтев).

(6) Састав и рад етичке комисије ближе се уређују општим актом факултета, Правилником о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова и овим правилником.

Састав Одбора за професионалну етику

Члан 6.

(1) Чланове Одбора за професионалну етику (у даљем тексту: Одбор) именује Сенат Универзитета на предлог ректора.

(2) Одбор има седам чланова, од којих су четири из реда наставника и то по један из сваке групација наука, један је из реда истраживача у научном звању, један из реда студената и један из реда секретара факултета. За сваког члана Одбора именује се заменик.

(3) Мандат чланова Одбора траје четири године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје годину дана.

(4) Уколико члану Одбора престане чланство у Одбору пре истека мандата, Сенат је дужан да у року од 60 дана именује новог члана Одбора. Мандат члана који је накнадно именован траје до истека мандата Одбора.

(5) Одбор одлучује већином гласова укупног броја чланова.

(6) Одбором руководи председник, којег у случају његове одсутности или спречености да обавља своје дужности, замењује заменик председника.

(7) Председника и заменика председника бирају чланови Одбора.

Надлежност Одбора

Члан 7.

Одбор је надлежан да:

- 1) одлучује по захтевима из члана 15. став 2. овог правилника;
- 2) одлучује по жалбама из члана 6. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова;
- 3) одлучује о захтевима за утврђивање повреде Кодекса учињене од стране органа пословођења, осим повреда из чл. 21. - 25. Кодекса;
- 4) прати развој етичких стандарда у земљи и иностранству;
- 5) подноси Сенату годишње извештаје о свом раду;
- 6) предлаже измене и допуне Кодекса;
- 7) обавља и друге послове предвиђене Кодексом и другим општим актима Универзитета.
- 8) доноси Пословник којим се ближе уређује начин рада, поступање и одлучивање Одбора.

Етички одбор

Члан 8.

- (1) Етички одбор Универзитета (у даљем тексту: Етички одбор) доноси одлуке из члана 10. став 3. овог правилника.
- (2) Председника, заменика председника и три члана Етичког одбора именује Сенат из реда својих чланова.
- (3) Етички одбор одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Секретар

Члан 9.

- (1) Етичке комисије и Одбор имају секретара којег именује декан, односно ректор.
- (2) Секретар врши стручно-административне послове за потребе етичке комисије, односно Одбора, води евиденцију о изреченим мерама, даје потребна обавештења учесницима у поступку и обавља друге послове по налогу председника тих тела.

III ПОСТУПАК ПРЕД ЕТИЧКОМ КОМИСИЈОМ И ОДБОРОМ

Захтев за утврђивање повреде Кодекса

Члан 10.

- (1) Поступак пред етичком комисијом покреће се подношењем захтева.
- (2) Захтев може поднети запослени, студент, орган и тело Универзитета и његових чланица, када основано сумња да је дошло до повреде Кодекса, осим повреда из чл. 21. - 25. Кодекса за које је поступак уређен посебним правилником.
- (3) Уколико се поступак покреће против органа пословођења, захтев се подноси Одбору, а о жалби одлучује Сенат посредством Етичког одбора.
- (4) Захтев за давање мишљења треба да буде јасно одређен и у њему треба да буду наведени и образложени елементи који указују на постојање повреде Кодекса и приложени одговарајући докази.
- (5) Захтев обавезно садржи личне податке и потпис подносиоца захтева.
- (6) Захтев се доставља етичкој комисији, односно Одбору у два штампана примерка.

Поступање са неуредним захтевом

Члан 11.

- (1) Када етичка комисија нађе да је захтев непотпун и неуредан вратиће захтев подносиоцу и одредити рок за отклањање недостатака.
- (2) Уколико се у остављеном року не отклоне недостаци, решењем ће се одбацити захтев.
- (3) Захтев по којем није могуће поступати због ненадлежности одбацује се решењем.
- (4) Решењем ће се захтев одбацити и када су се услед протеча времена од повреде Кодекса, околности толико промениле да вођење поступка и утврђивање повреде више не би имало сврху.
- (5) Решење из ст. 2. 3. и 4. овог члана доставља се подносиоцу захтева.

Поступак пред етичком комисијом

Члан 12.

- (1) Уредан захтев се доставља лицу против којег је поступак покренут ради писаног изјашњења у року од 15 дана.

- (2) Председник етичке комисије сазива седницу комисије у року 30 дана од дана пријема уредног захтева.
- (3) Етичка комисија може од подносиоца захтева да затражи и додатна појашњења, уколико је то неопходно за вођење поступка.
- (4) Етичка комисија даје мишљење на основу навода и података из захтева, предметне документације и, по потреби, додатних појашњења.
- (5) Етичка комисија одлучује већином гласова укупног броја чланова. Члан чији став или предлог нису уврштени у мишљење етичке комисије има право да издвоји своје мишљење. Издвојено мишљење се доставља уз мишљење етичке комисије.
- (6) Комисија даје мишљење у писаном облику, у року од 120 дана од дана пријема захтева. Уколико је у току поступка етичка комисија затражила додатна појашњења, овај рок се рачуна од дана њиховог достављања. Рокови не теку за време зимског и летњег распуста.
- (7) Етичка комисија доставља мишљење декану.

Садржина мишљења

Члан 13.

- (1) Мишљење етичке комисије садржи:
  - 1) опис захтева и питања о којима је комисија расправљала;
  - 2) наводе о повредама начела и правила Кодекса које је комисија узела у разматрање;
  - 3) образложену оцену да ли понашање које је предмет захтева представља повреду Кодекса, као и оцену о тежини повреде;
  - 4) став комисије о начинима на које је било могуће да повреда Кодекса буде избегнута и о мерама које могу да допринесу да такве и сличне повреде Кодекса не буду поновљене;
  - 5) податак о исходу гласања;
  - 6) друге потребне елементе.
- (2) Мишљење из става 1. овог члана потписују председник и чланови комисије.

Одлука о захтеву

Члан 14.

- (1) Декан доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема мишљења етичке комисије.
- (2) Декан може донети одлуку којом се захтев одбија, или одлуку којом се лице против којег је захтев поднет оглашава одговорним и изриче одговарајућу меру за повреду Кодекса.
- (3) Одлука из става 1. овог члана садржи: увод, изреку, образложење и поуку о правном леку.
- (4) Одлука из става 1. овог члана доставља се учесницима у поступку у року од 8 дана од дана доношења.

Правни лекови

Члан 15.

- (1) Лице против којег је покренут поступак и подносилац захтева могу на одлуку декана из члана 14. овог правилника поднети жалбу наставно-научном већу у року од 8 дана од дана пријема одлуке.
- (2) Изузетно, лице којем је изречена мера јавне осуде може Одбору да поднесе захтев за преиспитивање одлуке наставно-научног већа донете по жалби, у року од 15 дана од дана пријема одлуке.
- (3) У року од 120 дана од дана пријема захтева за преиспитивање из става 2. овог члана, Одбор доноси одлуку којом потврђује или преиначује одлуку наставно-научног већа.
- (4) Одбор ће решењем одбацити неблаговремену и недозвољену жалбу.

- (5) Одлука из става 3. овог члана садржи: увод, изреку, образложење и поуку о правном леку.
(6) Одлука из става 3. овог члана је коначна.

IV МЕРЕ ЗА ПОВРЕДУ КОДЕКСА

Врсте мера

Члан 16.

(1) Мере за повреду Кодекса су:

- 1) опомена;
- 2) јавна опомена;
- 3) јавна осуда.

(2) Опoмена се изриче учиниоцу повреде етичких начела за кога се може очекивати да ће писано упозорење без објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. Опoмена се уноси у евиденцију о изреченим мерама упозорења, али не чини саставни део досијеа наставника, сарадника, истраживача, студента и запосленог.

(3) Јавна опомена се изриче учиниоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће мера објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. Јавна опомена се објављује на седници наставно-научног већа факултета, односно научног већа института и Савета факултета на коме је учинилац повреде Кодекса запослен или студира.

(4) Јавна осуда изриче се учиниоцу повреде Кодекса за кога се може очекивати да ће мера објављивања довољно утицати на њега да више не врши повреде Кодекса. Јавна осуда се кумулативно објављује на седници Савета и Сената Универзитета, на седницама наставно-научних већа, односно научних већа свих чланова Универзитета, на седници Савета факултета на коме је запослен, у „Гласнику Универзитета у Београду”, као и на огласним таблама и интернет страни Универзитета.

(5) О врсти мере из става 1. овог члана одлучује надлежни орган за вођење поступка.

(6) Облик и висина мере из овог члана одређују се у зависности од:

- 1) тежине учињене повреде као и штете која је нанета угледу Универзитета и његових чланица;
- 2) активности које је учинилац предложио да ће предузети у сврху отклањања последица повреда Кодекса.

Сврха мера

Члан 17.

(1) Изрицање мера из члана 16. овог правилника представља израз неслагања академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем. Мере имају за првенствени циљ безусловно ограђивање Универзитета и његових чланица од наведеног понашања, као и упућивање поруке најширој јавности да су такви облици понашања непримерени члановима академске заједнице.

(2) Одговорност учиниоца не утиче на његову евентуалну одговорност по другим основима.

V ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ МЕРАМА

Евиденција

Члан 18.

- (1) Универзитет, односно факултет, води евиденцију о изреченим мерама.
- (2) У евиденцију из става 1. овог члана уносе се: лични подаци учиниоца и врста повреде етичких начела, изречена мера и датум доношења одлуке.
- (3) Изречене мере јавне опомене и јавне осуде чине саставни део досијеа наставника, сарадника, истраживача, студента и запосленог.

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Сходна примена Закона о општем управном поступку

Члан 19.

На питања која нису уређена овом правилником сходно се примењују одредбе Закона о општем управном поступку.

Сходна примена правилника на студије при Универзитету и институте

Члан 20.

Одредбе овог правилника сходно се примењују на повреде Кодекса на студијама при Универзитету у складу са Статутом Универзитета, као и на институте у саставу Универзитета.

Оснивање Одбора и етичких комисија и окончање започетих поступака

Члан 21.

- (1) Одбор и етичке комисије биће именовани у року од 60 дана од дана ступања на снагу Кодекса, Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова и овог правилника.
- (2) Поступци започети пре ступања на снагу Кодекса и овог правилника окончаће се према прописима по којима су започети, у року од шест месеци од дана ступања на снагу Кодекса и овог правилника.
- (3) Поступци који не буду окончани у року из става 2. овог члана, решаваће се по одредбама овог правилника.

Престанак важења претходног правилника

Члан 22.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о раду Одбора за професионалну етику Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду”, бр. 137/07).

Ступање на снагу

Члан 23.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Гласнику Универзитета у Београду“.